

HIVATALOS VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS 2026/I.

A VÉDEKEZÉS ELVÉGZÉSE MINDEN TERMELŐ SZÁMÁRA KÖTELEZŐ!

1. INDOKLÁS

Az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése 2026. május 15. napján megkezdődött. A kártevő terjeszti a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó (FD) fitoplazmát, mely betegség gyógyíthatatlan. A védekezés célja a járvány megfékezése.

Bővebb információ az FD-ről és az amerikai szőlőkabócáról az alábbi linken érhető el: <https://portal.nebih.gov.hu/fd-betegseg>

2. JOGSZABÁLYI ALAP ÉS SZANKCIÓK

Az (EU) 2016/2031 rendelet, a 2008. évi XLVI. törvény és a 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet jogszabályi előírásaival összhangban az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés kötelező. A kezeléseket a közzétett védekezési felhívásokban meghatározott időzítés figyelembevételével szükséges elvégezni. A mulasztás növényvédelmi bírságot, a támogatások megvonását vagy az ültetvény kivágását vonhatja maga után.

3. HATÁRIDŐK ÉS ÜTEMEZÉS

Stádium	Optimális időpont	Művelet
L2-L3 lárva	2026. június 2 - 9.	Permetezés kezdete
L3-L5 lárva	2026. június 26 – július 7.	Fő permetezési idő
Imágó	II. védekezési felhívás szerint	Permetezés

4. ENGEDÉLYEZETT SZEREK

Részletes lista az *1. sz. mellékletben* vagy az alábbi linken:

<https://portal.nebih.gov.hu/documents/10182/1504431079/Engedelyezett+rovarolo+szerek.pdf>

5. HASZNOS TUDNIVALÓK A HATÉKONYSÁGÉRT

- Törzstisztítás: A permetezés előtt feltétlenül végezze el a törzstisztítást, mert a lárvák a tőhajtásokon bújnak meg.
- Permetlé fedettsége: Ügyeljen a teljes lombfelület és a levelek fonákának megfelelő permetborítására.
- Szerfelhasználás: Javasolt legalább egy alkalommal felszívódó készítményt alkalmazni a tartós hatás érdekében.
- Bővebb információ és technológiai segédlet:

KONVENCIONÁLIS

[Amerikai szőlőkabóca - Integrált növényvédelmi technológia összefoglalása](#)

ÖKOLÓGIAI MŰVELÉS

[Az aranyszínű sárgaság és az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés ajánlott technológiája ökológiai művelésben - Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet](#)

6. HATÓSÁGI SZEMÉLYEK ÉS HEGBÍRÓK ELÉRHETŐSÉGE

Bővebb információért forduljon bizalommal a hatósághoz vagy a hegybíróhoz:

Farkas Gábor növényvédelmi felügyelő; telefon: +36-20/434-7634

Polonszki-Tóth Tamara növényvédelmi felügyelő; telefon +36-20/419-6269

Petró Attila növényvédelmi felügyelő; telefon: +36-20/434-7599

Nagy Gergely növényvédelmi felügyelő; telefon: +36-20/434-7521

Fekete Krisztina hegybíró Csongrádi Hegyközség; telefon: +36-70/489-8727

Békéscsaba, 2026. május 27.

A Békés Vármegyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró szerv (továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó fitoplazma (*Grapevine flavescence dorée phytoplasma*) zárlati károsítót terjesztő amerikai szőlőkabóca ellen az alábbi 2026. évre vonatkozó első védekezési felhívást teszi közzé Békés vármegye összes szőlő területén:

VÉDEKEZÉSI FELHÍVÁS 2026/I.

Az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) idegenhonos kártevő, amely elsősorban közvetett kártétele miatt jelent fenyegetést a hazai szőlőtermesztésre, mivel a szőlő aranyszínű sárgaságát okozó *Grapevine flavescence dorée phytoplasma*-t, röviden az FD fitoplazmát (más néven *Candidatus Phytoplasma vitis*) terjeszti. Napjaink súlyosabb szőlőbetegségét okozva, a fitoplazma járványszerű terjedése jelentős gazdasági károkat idéz elő a szőlőültetvényekben. Jelenlegi ismereteink szerint a fitoplazma által okozott betegség nem gyógyítható, a védekezés egyetlen hatásos módja a megelőzés. Amennyiben felmerül a betegség gyanúja, azt azonnal jelenteni kell az illetékes hatóságoknak.

A megelőzéshez, a fertőzés visszaszorításához szükséges a kórokozót terjesztő amerikai szőlőkabóca elleni hatékony védekezés, valamint a fertőzésmentes szőlő-szaporítóanyag előállítása. Ez csak következetes és szakszerű növényvédelmi munkával biztosítható. Fontos a tél végi nyesedékek eltávolítása is a területről, valamint megsemmisítése, hiszen a kabóca tojás alakban telet át az idősebb szőlővessző foszló kérge alatt, így fenn tud maradni a tél végi metszéssel eltávolított vesszőkön is.

Az amerikai szőlőkabócát hazánkban először Somogy vármegye déli részén, Csurgón találták meg 2006-ban. Az egynemzedékes kabócafaj az azóta eltelt 20 év alatt széles körben elterjedt az ország borvidékein. A szőlő aranyszínű sárgaság betegséget első alkalommal 2013-ban észlelték Magyarországon, a fitoplazma-fertőzés mostanra 18 vármegyében és 21 borvidéken igazoltan jelen van. 2023. évtől tapasztalható, hogy a betegség egyes szőlőültetvényekben már járványos mértéket öltött, melynek eredményeként teljes ültetvények kerültek kivágásra.

Az áttelelt tojásokból az amerikai szőlőkabóca lárvák kelése – időjárástól és az ültetvény fekvésétől függően – május közepétől július első dekádjáig tart.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a Békés vármegye szőlőültetvényeiben elvégzett felmérések szerint az amerikai szőlőkabóca (*Scaphoideus titanus*) lárvakelése 2026. évben május 15. napján kezdődött meg, az első lárvastádiumú egyedek tömeges megjelenése május 16-25. napjaiban volt várható. Az amerikai szőlőkabóca elleni védekezés azért különösen fontos, mert a szőlő egyik veszélyes betegsége, a szőlő aranyszínű sárgaság betegséget okozó *Grapevine flavescence dorée* zárlati károsító (a továbbiakban: zárlati károsító) járványszerű terjedésében játszik szerepet.

Minden szőlőterületen – az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényegészségügyi zárlatot elrendelő határozatai alapján – **kötelező a rovarvektorok ellen évente 3 alkalommal történő növényvédő szeres védekezés**, melyet a védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével kell végrehajtani.

A szőlőnövények fejlettségére tekintettel a lárvák elleni **első kezelést a szőlő virágzása körül, de legkésőbb június 9. napjáig, a második kezelést, ez első kezelés után 2-3 hét múlva, legkorábban június utolsó hetében, de legkésőbb július 7. napjáig kell elvégezni.**

Fontos a lárvák ellen védekezni, mert a fitoplazmát terjesztő **amerikai szőlőkabóca** repülésre képes imágója a fertőzött tőkéről egészséges tőkére át tudja vinni a kórokozót táblán belül és táblák között is.

A kifejlett egyedek elleni harmadik kezelésre újabb védekezési felhívás kerül kiadásra a kabóca csapdák fogási eredményei alapján.

Szaporítóanyag-előállító területek

A szaporítóanyag-előállító területeken – ideértve a törzsültetvényeket és faiskolákat – a védekezés kötelező, függetlenül attól, hogy az adott területen észleltek-e kabócát.

Alkalmazható készítmények és technológiák

A védekezésre a felhívás 1. sz. mellékletének (Nébih honlapján elérhető [Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek](#)) táblázatában szereplő rovarölő szerek alkalmazhatók.

Az ökológiai szőlőültetvények esetében az Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet által elkészített védekezési technológia [itt](#) érhető el.

A konvencionális szőlőültetvények esetében a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara által elkészített védekezési technológia [itt](#) érhető el.

Megjegyzendő, hogy az amerikai szőlőkabóca fiatal lárvái a szőlőnövények törzsein található hajtásokon nagy egyedszámban megtalálhatók, ezért a hatékony védekezés feltétele, hogy a kötelező kezelések előtt a szőlőnövényeken a törzstisztítás elvégzésre kerüljön, vagy amennyiben nem történik meg, a kezelések a tőhajtásokat is ériék. Továbbá a védekezés hatékonyságát növeli, ha a lárvák elleni védekezés során legalább egyszer felszívódó növényvédő szer kerül felhasználásra. A hatásos védekezéshez hozzájárulhat a megfelelő permetlé borítottság. A felszívódó szereknél a lombfal alsó leveleire mindenképpen kerüljön permetlé, mivel a felszívódott hatóanyag szállítása a hajtásvégek felé történik. Ez azért fontos, mert a lárvák a fás növényi részek környezetében lévő leveleken gyakrabban fordulnak elő. A kontakt növényvédő szerek esetében a teljes lombfalon a levelek mind két oldalának a fedettsége szükséges, mivel a lárvák általában a levél fonáki részen tartózkodnak. A növényvédő szerek kijuttatása során – adott esetben – figyelmet kell fordítani a gyártó ajánlása szerint a permetlé pH-jának beállítására, valamint a növényvédő szerek UV érzékenysége miatt a kijuttatás napszakának a megválasztására.

Lényeges, hogy nem elég a növényvédő szereket kijuttatni, hanem azok hatékonyságáról is célszerű meggyőződni.

Rezisztenciakezelés és technológiai tervezés

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a termelők figyelmét arra, hogy az integrált növényvédelem alapelveinek betartása érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a rezisztencia kialakulásának megelőzésére.

Ennek érdekében:

- a készítmények engedélykiratában meghatározott maximális kezelésszámot be kell tartani,
- a hatóanyagok kiválasztását (rotációját) és alkalmazását tudatosan kell megtervezni,
- valamint a későbbi kezelésekhöz olyan készítményeket kell tartalékolni, amelyek az adott fenológiai állapotban még kijuttathatók és élelmezés-egészségügyi várakozási idejük is betartható.

AKG és ÖKO támogatásokhoz kapcsolódó kötelezettség

A szőlő aranyszínű sárgaság terjedésének megakadályozása érdekében:

- a KAP-RD19a-1-24 kódszámú „Agrár-környezetgazdálkodási kifizetések” (AKG),
- valamint a KAP-RD20a-1-24 kódszámú „Ökológiai gazdálkodás támogatása” (ÖKO) pályázati felhívások keretében támogatott szőlőültetvényekben évente legalább két alkalommal kötelező növényvédőszeres védekezést végezni az amerikai szőlőkabóca ellen.

A növényvédőszeres védekezéshez felhasználható készítmények listáját a felhívás *1. melléklete* ([Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek](#)) tartalmazza.

Békéscsaba, Időbélyegző szerint

A főispán helyett eljáró

dr. Rákóczi Attila

főigazgató

nevében és megbízásából

Dr. Bacsa Zoltán

osztályvezető

Kapják:

1. Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Békés vármegyei Szervezete (elektronikusan)
2. Csongrádi Hegyközség (elektronikusan)
3. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növényvédelmi Igazgatósága (ni@nebih.gov.hu)
4. Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (hnt@hnt.hu)

1. sz. melléklet

Szőlőben kabócafajok ellen engedélyezett rovarölő szerek

Lezárva: 2026. április 22.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiszereelés	A legkisebb kiszereeléssel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus
Agrokén ökológiai termesztésben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj, etoxilált zsíralkohol	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 20; 50 kg; 1 m ³	50 m ²	2	tojás	kontakt
Decis	deltametrin	III.	5×3 ml 50 ml	5×200 m ² 3333 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Forte (származtatott: Detector, Nuyard)	deltametrin	I. II.	≥100 ml 50 ml	1,3 ha 6666 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Decis Mega	deltametrin	II.	≥100 ml	666 m ²	3	lárva, imágó	kontakt
Exirel (származtatott: Irazu)	ciántraniliprol	I. II.	≥200 ml ≥20 ml	2222 m ² 220 m ²	2	lárva	szisztemikus
Karate Zeon 5 CS (származtatott: Full 5 CS, Kendo 5 CS, Ninja Zeon 5 CS); (párhuzamos: Karate Zeon, Karate Zeon 050 CS)	lambda-cihalotrin	II. III.	≥200 ml 2,5; 5; 50 ml	8000 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Klartan 24 EW (származtatott: Mavrik 24 EW, Monospel 24 EW)	tau-fluvalinát	I. II.	0,2 l 3 ml	6666 m ² 100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt

Lamdex Extra (származtatott: Axiendo 2,5 WG, La-Cy Extra)	lambda-cihalotrin	III.	5; 50; 200 g; 1; 5 kg	100 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Laser (származtatott: Nexsuba) ökológiai természetben is felhasználható	spinozad	II.	≥500 ml	1,25 ha	2	lárva	kontakt
Laser Duplo ökológiai természetben is felhasználható	spinozad	II. III.	≥250 ml 2; 4; 5; 10; 20; 40; 100 ml	1,25 ha 100 m ²	2	lárva	kontakt
Limocide ökológiai természetben is felhasználható	narancsolaj	II.	1 l	1 ha	6	lárva, imágó	kontakt
Mospilan 20 SG * (származtatott: Gazelle 20 SG *, Mospilan 20 SG Original *, Rafting *, Spilan 20 SG *); (párhuzamos: Mospilan SG *)	acetamiprid	I. II. III.	≥1 kg 100 g 4 g	2,6 ha 2666 m ² 106 m ²	1	lárva	szisztémikus
Nevikén ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 10; 20; 1000 l	50 m ²	2	tojás	kontakt
Nevikén Extra ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj	III.	0,25; 0,5; 1; 5; 10; 20; 1000 l	50 m ²	5	tojás	kontakt
Olajos Rézkén ökológiai természetben is felhasználható	poliszulfidkén, paraffinolaj, etoxilált zsíralkohol	I. III.	≥5 l 0,25; 0,5; 1 l	830-1560 m ² 42-80 m ²	2	tojás	kontakt

Sanium System (származtatott: Deltam System)	flupiradifuron	II. III.	>500 ml ≤500 ml (4; 5; 6; 8; 10; 12; 50; 75; 100; 125; 250; 300; 500 ml)	0,2 ha 10 m ²	1	lárva, imágó	szisztémikus
Sivanto Prime (párhuzamos: Sivanto Prime 200 SL)	flupiradifuron	I. II.	200 l 50 ml	500 ha 1000 m ²	1	lárva, imágó	szisztémikus
Sivanto Energy (párhuzamos: Sivanto Energy 85 EC)	deltametrin + flupiradifuron	I.	≥250 ml	6250 m ²	2	lárva, imágó	kontakt és szisztémikus
Sumi Alfa 5 EC	eszfenvalerát	I.	≥0,25 l	8333 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Sumi Alfa 5 EW (származtatott: Sumicidin 5 EW)	eszfenvalerát	I.	≥5 ml	166 m ²	2	lárva, imágó	kontakt
Vegarep EC (származtatott: Dripp Extra, Gravity) ökológiai termesztésben is felhasználható	napraforgó olaj + lecitin	III.	0,1; 0,2; 0,5; 1; 5; 20; 1000 l	33 m ²	3	tojás alak	kontakt

** az acetamiprid hatóanyagú készítmények 2025.08.19-től csak szőlő alanytelepen használhatók fel*

*** dózistartomány esetén a magasabb dózissal számolva*

Megjegyzés: a készítmények felhasználása minden esetben az engedélyokirat előírásai szerint történjen.

Szőlőben kabócafajok ellen szükséghelyzeti felhasználásra engedélyezett rovarölő szerek

Lezárva: 2026. április 22.

(Forrás: Növényvédő szerek adatbázisa, Nébih)

Készítmény	Hatóanyag	Forgalmi kategória	Legkisebb kiszerezés	A legkisebb kiszerezéssel lekezelhető terület **	A kezelések maximális száma egy tenyészidőszakban	Alkalmasság a lárvák és/vagy az imágók elleni védekezésre	Hatásmechanizmus	Kijuttatási időszak
NeemAzal-T/S ökológiai termesztésben is felhasználható	azadirachtin A	II. III.	≥2,5 l 25; 50; 100 ml; 1 l	8333 m ² 83 m ²	2	lárva, imágó	nem ismert (IRAC MoA: UN)	2026.05.11.- 2026.09.07.
Aza ökológiai termesztésben is felhasználható	azadirachtin A	II.	≥150 ml	500 m ²	2	lárva, imágó	nem ismert (IRAC MoA: UN)	2026.05.11.- 2026.09.07.
Pyregard ökológiai termesztésben is felhasználható	piretrin	I.	1 l	1,3 ha	2	lárva, imágó	kontakt	2026.03.16.- 2026.07.13.
Carnadine (származtatott: Roslix, Silentium); (párhuzamos: Carnadine, Carnadine 200, Roslix)	acetamiprid	I. II.	≥150 ml ≥2 ml	8571 m ² 114 m ²	1	lárva	szisztémikus	2026.04.21.- 2026.08.18.

**** dózistartomány esetén a magasabb dózissal számolva**

Megjegyzés: a készítmények felhasználása minden esetben a szükséghelyzeti engedélyokirat előírásai szerint történjen.